

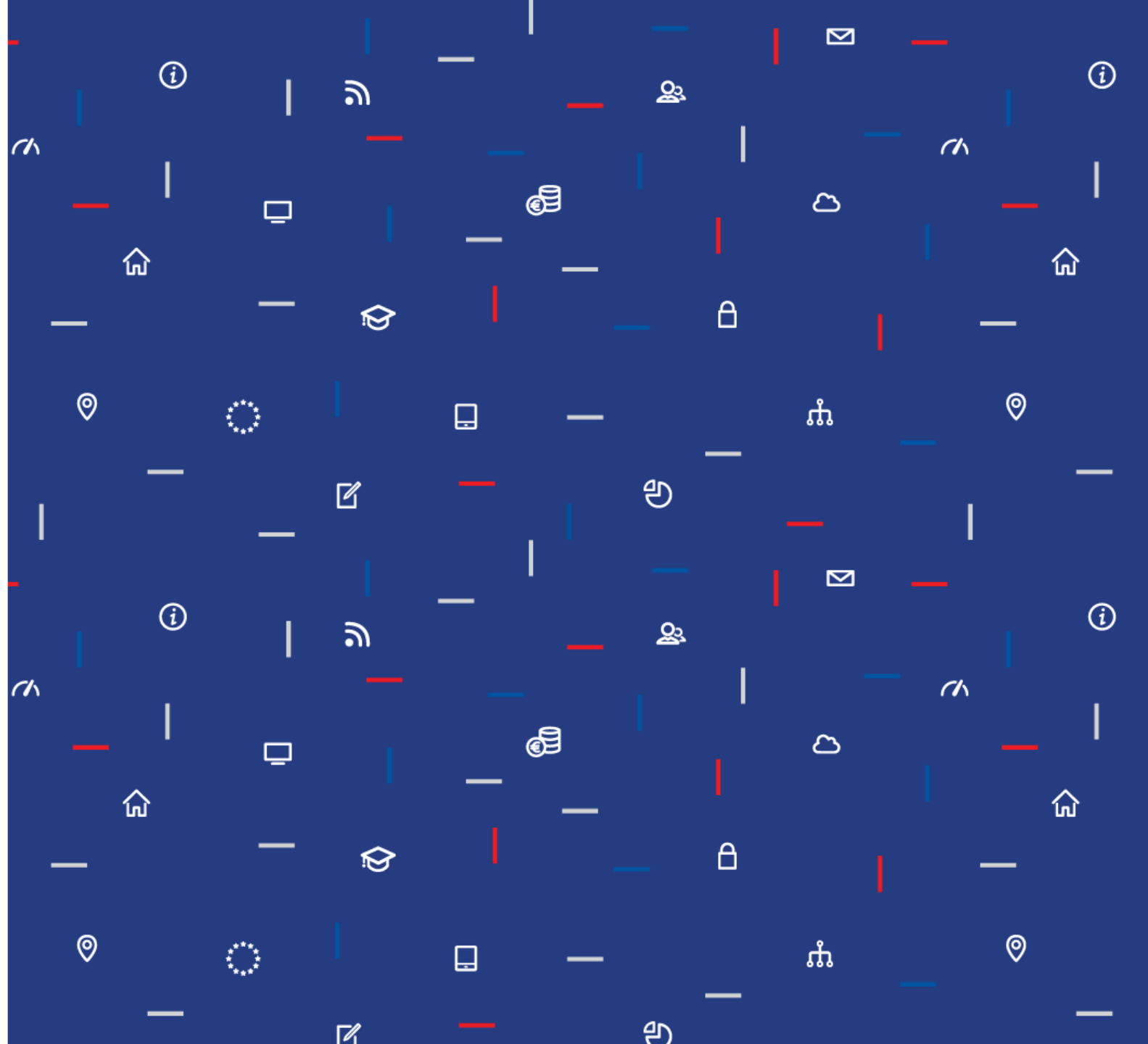

ÚRAD PODPREDESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Informácia o analytických podporných dokumentoch pre prípravu programového obdobia 2021 - 2027

Zasadnutie
Pracovnej skupiny Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+

19. 11. 2018, Bratislava

Analytické podporné dokumenty

- Analýza regiónov SR na úrovni NUTS 3
- Analýza regiónov SR na úrovni subregiónov (kvázi mestské funkčné regióny)

Obsah analýz

- 1 Identifikácia najvýznamnejších regionálnych rozdielov
- 2 Analýza silných a slabých stránok regiónov SR
- 3 Identifikácia rozvojového potenciálu regiónov SR a možností využitia daností regiónov pre ich sociálny, ekonomický a územný rozvoj
- 4 Zhrnutie základných odporúčaní pre možné smerovanie budúcej podpory z fondov politiky súdržnosti EÚ

Analyzované tematické oblasti

Oblasti regionálnych rozdielov (úroveň NUTS 3)	Tematické zameranie politiky súdržnosti po 2020	Typy regionálnych disparít (úroveň subregiónov)
ľudské zdroje	sociálna súdržnosť	sociálne disparity
hospodárstvo	inovácie a hospodárska transformácia	ekonomické disparity
životné prostredie a infraštruktúra	zdravé životné prostredie	územné a infraštruktúrne disparity
	digitalizácia a konektivita	
	miestny a regionálny rozvoj	

Hlavné zdroje údajov

Štátne inštitúcie (Štatistický úrad SR, ÚPSVaR, SSC, NBS, ministerstvá, štátom zriadené agentúry,...)

1

Výskumné inštitúcie (ústavy SAV), **štátne organizácie a podniky** (napr. VÚVH, SVP, SBA...), **univerzity**

2

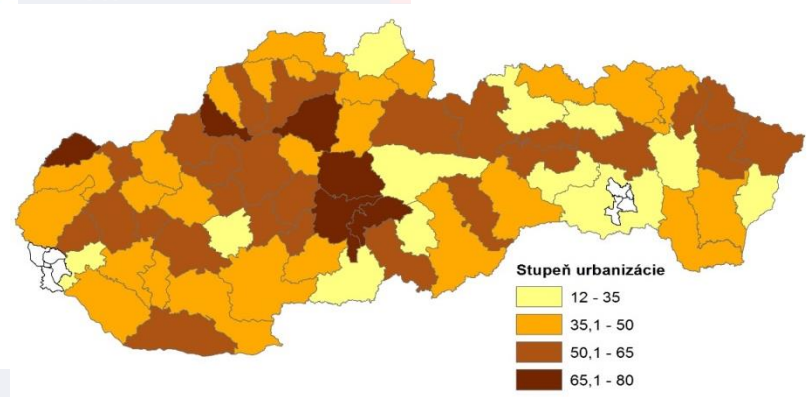
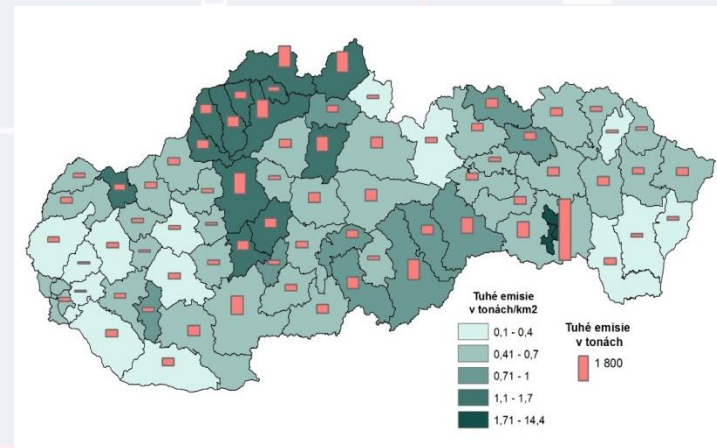
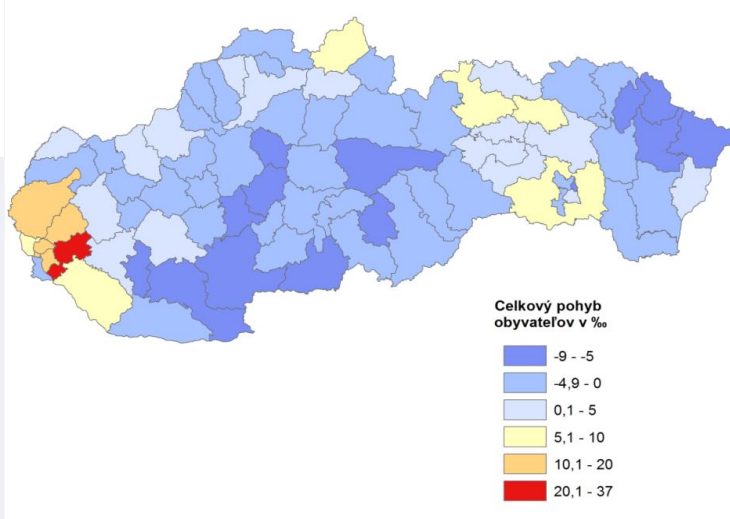
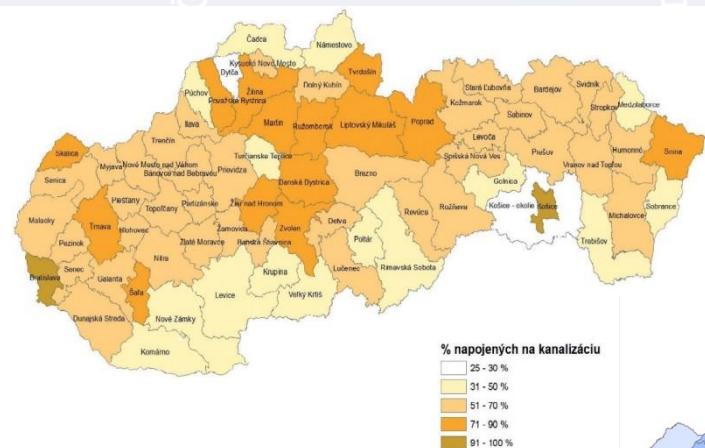
Databázy a registre (napr. zo zdrojov SAŽP, MF SR, FinStat...)

3

Konzultácie s vybranými **zástupcami zamestnávateľov a územnej samosprávy**

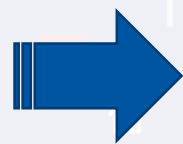
4

Úroveň NUTS 3 – vnútroregionálne rozdiely

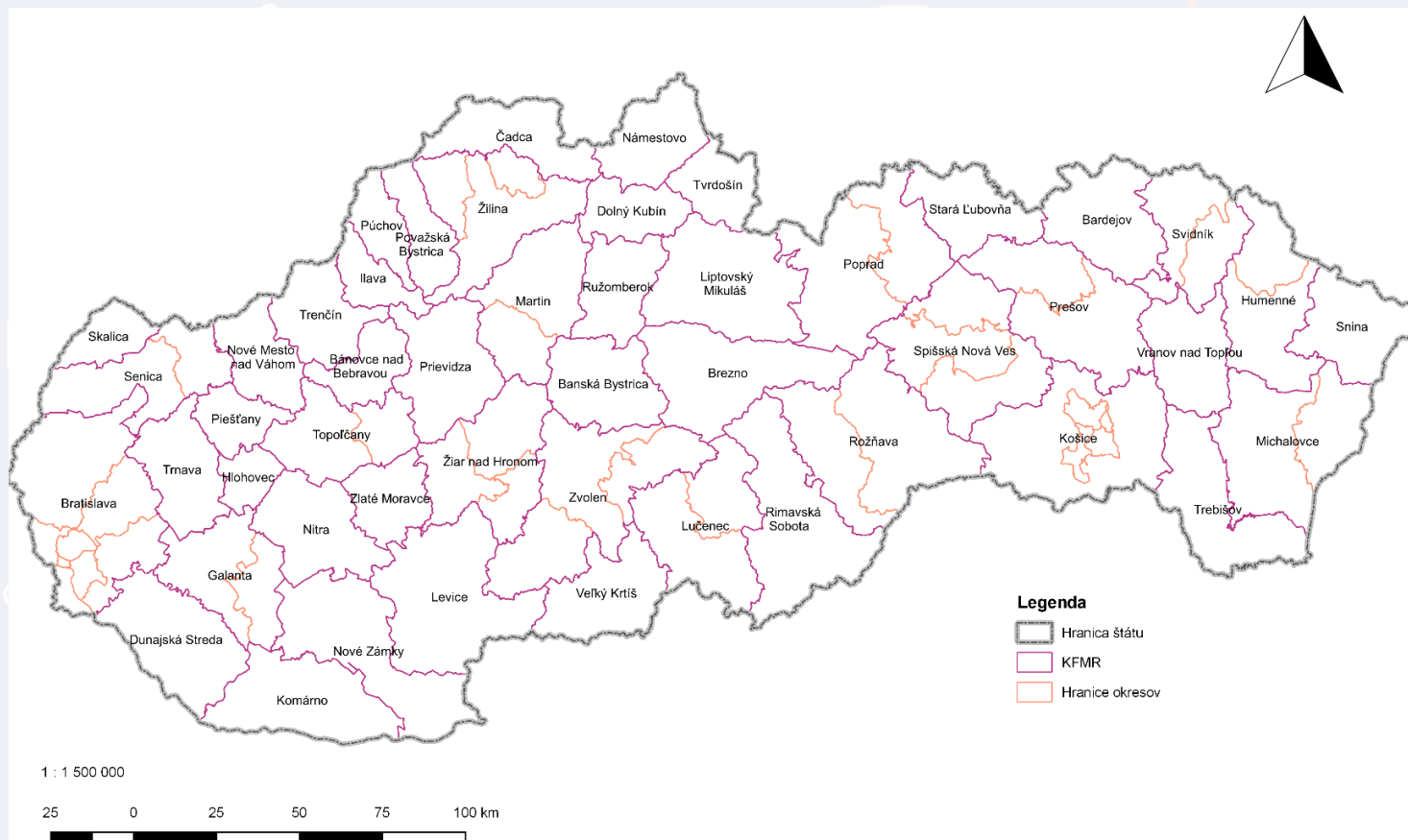

Subregionálna úroveň

- Mestské funkčné regióny

Kvázi mestské funkčné regióny
(aproximované na okresy)

Hlavné zistenia analýz boli premietnuté do záverečných odporúčaní pre možné smerovanie podpory

ČO SME ZISTILI ?

V SR máme významné regionálne disparity, ale štrukturálne problémy istého typu a ohrozenie ďalšieho rozvoja boli identifikované vo všetkých regiónoch.

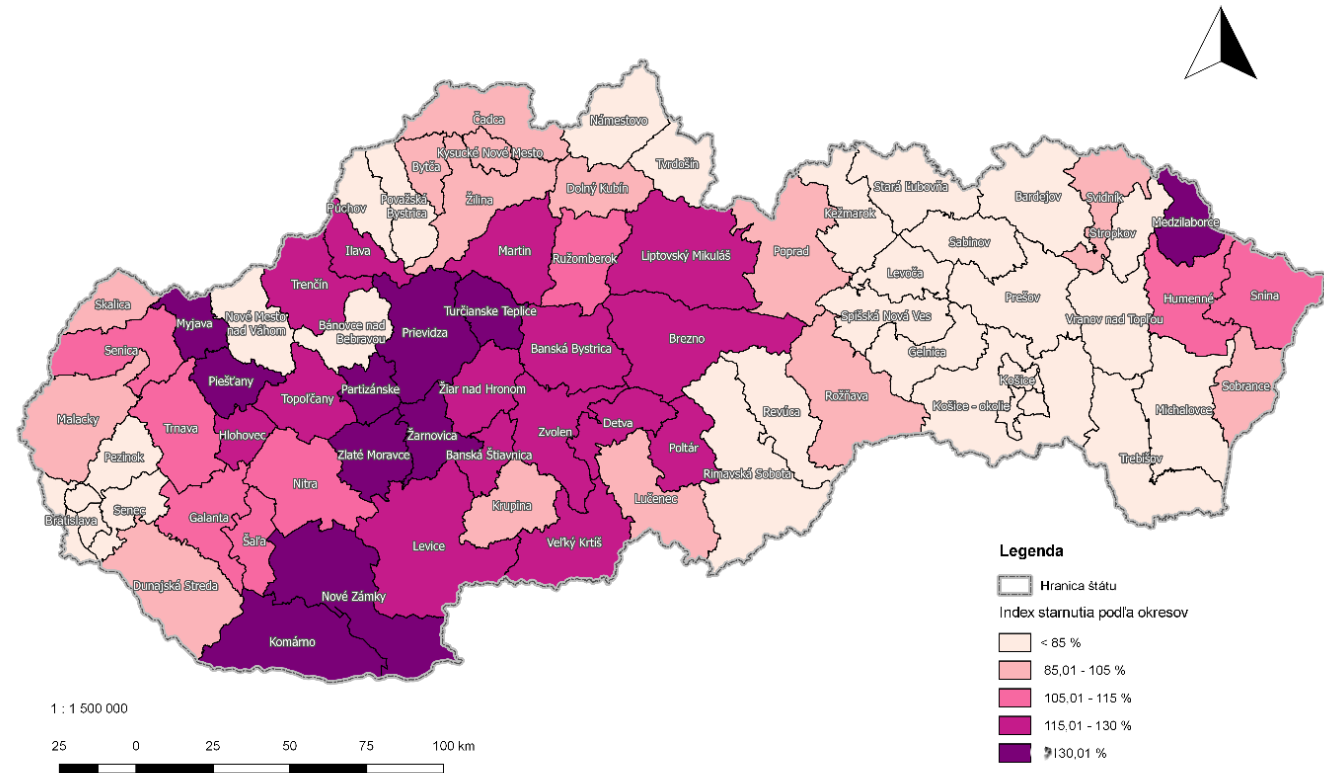
Nedostatky celoplošného charakteru s rôznou mierou intenzity sú najmä:

- Nevyužitý inovačný potenciál, absencia strategického postupu (RIS)
- Stav dopravnej infraštruktúry
- Riešenie environmentálnych záťaží
- Stav digitalizácie, osobitne digitalizácie verejných služieb
- Slabá konektivita v priemysle a službách
- Nedoriešená a slabá integrácia v oblasti školstva a v kvalite vzdelávania

Demografia

- starnutie obyvateľstva (hodnota indexu klesá od západu smerom na východ)
- nepriaznivý demografický vývoj s úbytkom mladších vekových kategórií obyvateľstva vo vidieckych územiach (prevažne ide o regióny Juhoslovenskej kotliny a SV Slovenska)
- dĺžka života v SR kontinuálne narastá, a to vo všetkých regiónoch (Žijeme dlhšie, ale náš život sa predlžuje pomalšie, ako vo vyspelej EÚ.)

Index starnutia

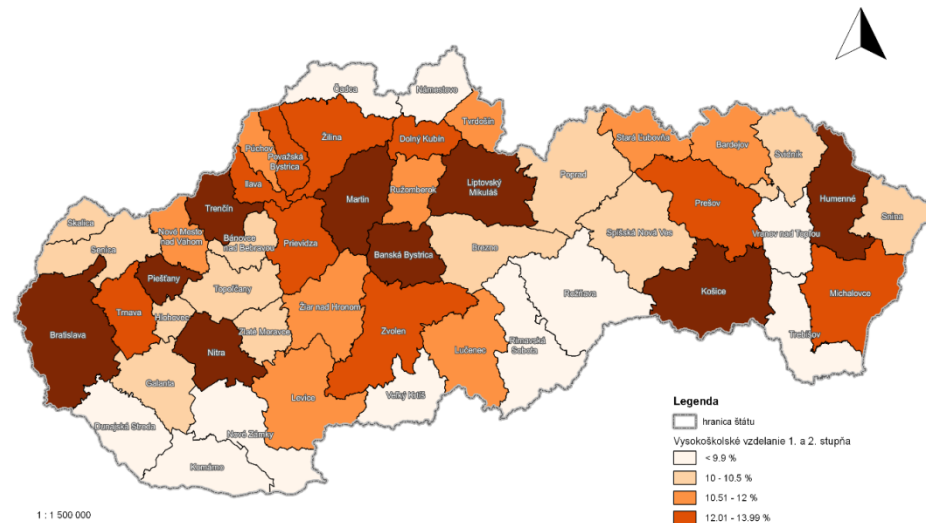

Vzdelanie

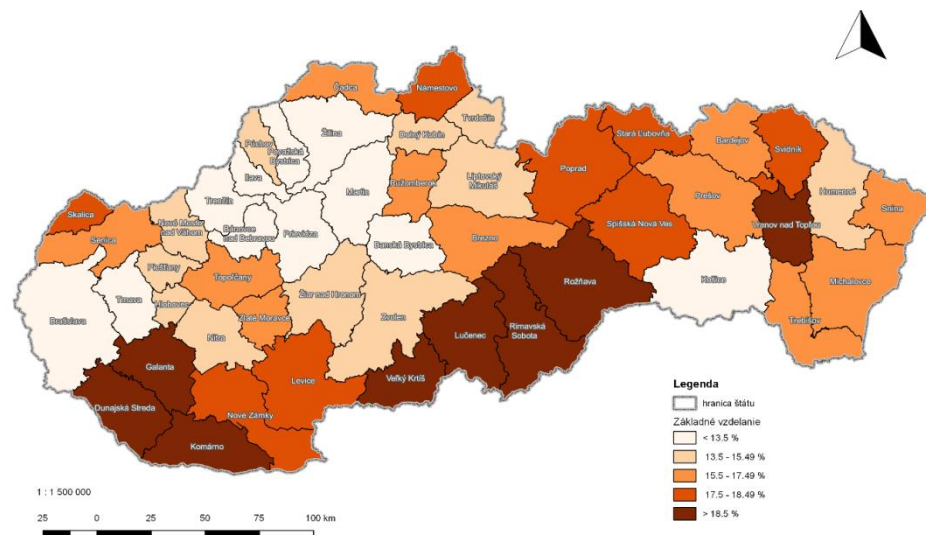
v štruktúre vzdelania sú veľké reg. rozdiely

- všeobecne vysoký podiel obyvateľstva s dosiahnutým stredoškolským vzdelaním
- najslabší kvalifikačný potenciál vykazujú najmä regióny južného Slovenska (ktoré sú zároveň najmenej rozvinutými regiónmi SR a bojujú so štrukturálnou zaostalosťou)
- distribúcia vysokokvalifikovanej pracovnej sily sa viaže na hospodárske, vedecké a technologické centrá SR

Vysokoškolské vzdelanie 1. a 2. stupňa podľa KFMR

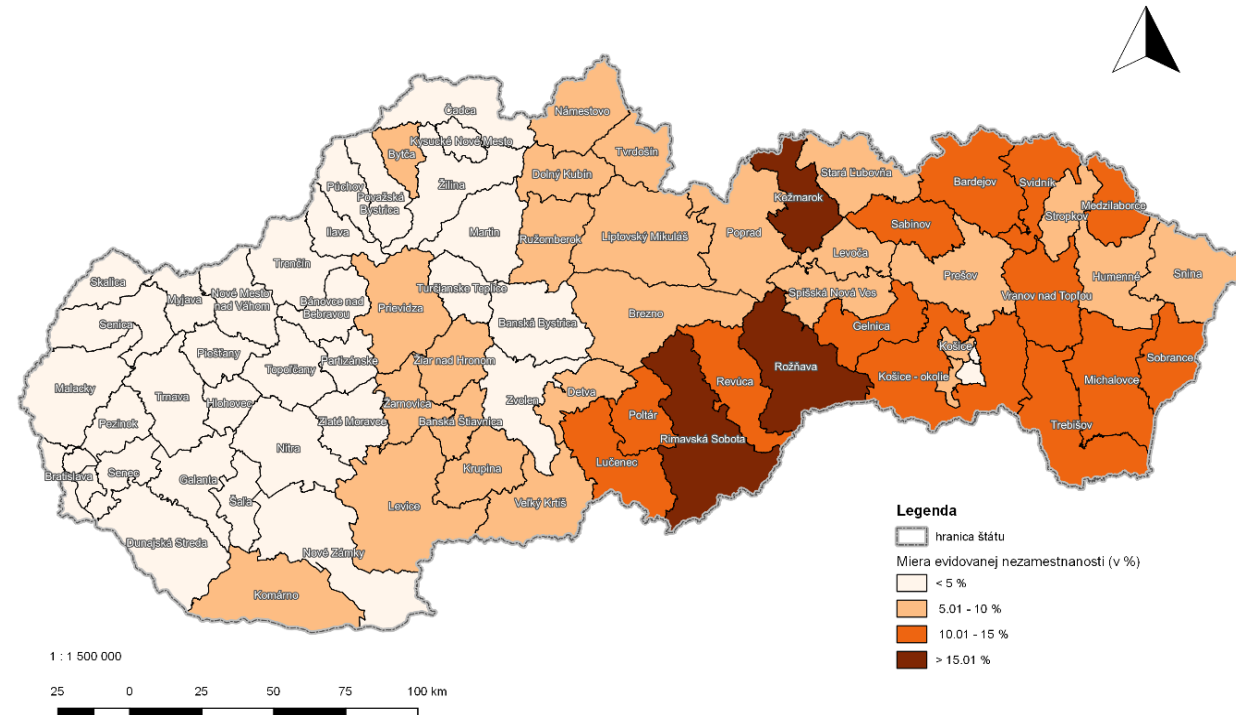
Základné vzdelanie podľa KFMR

Nezamestnanosť

- Nezamestnanosť je problém mimoriadne regionálne príznačný
- Nízka nezamestnanosť západnej časti krajiny je rovnako problém, pre nedostatok pracovnej sily
- Na celom Slovensku je akútny nedostatok niektorých kvalifikácií
- Najviac nezamestnaných mladých ľudí je na východnom Slovensku

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa okresov

Kvalita života

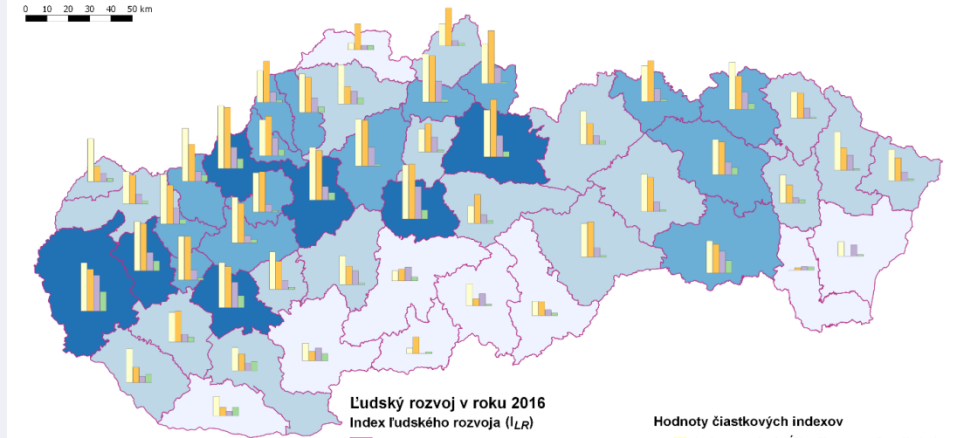
- Pre Slovensko platí, že nositeľmi ľudského rozvoja sú predovšetkým hospodárske centrá.
- Ľudský rozvoj (kvalita života) a výška príjmov navzájom korelujú.

Ľudský rozvoj v KfMR na Slovensku

Anton Michálek

1:1 500 000

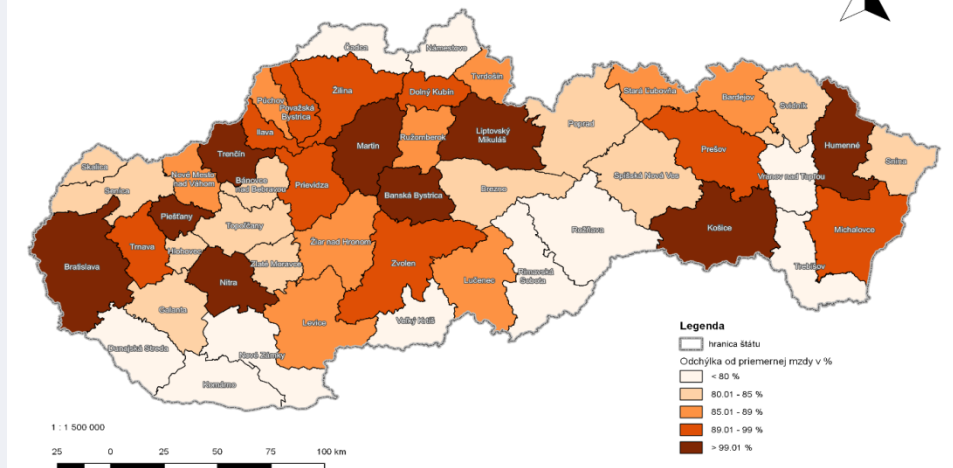
0 10 20 30 40 50 km

Index ľudského rozvoja (ILR)

$$(ILR) = (lsdm + lsdž + lv + lpp) / 4$$

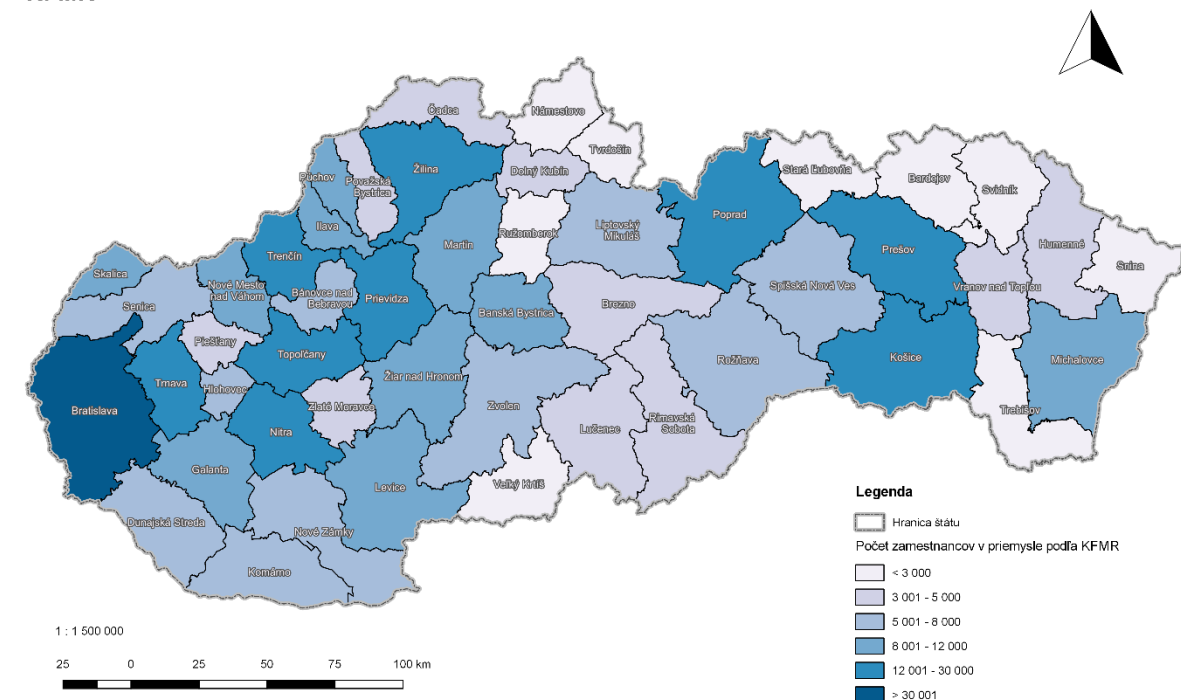
Odchýlka priemernej mesačnej mzdy jednotlivých KfMR od celoslovenskej priemernej mesačnej mzdy v %

Ekonomická činnosť

- Priemysel dominuje v štruktúre ekonomických činností SR (nasledovaný odvetviami obchodu, verejnej správy, vzdelávania a zdravotníctva).
- Oblasti s dominantným postavením väčších priemyselných podnikov sú v súčasnosti nositeľmi prosperity a hospodárskeho vzostupu.
- Regióny s vysokou koncentráciou odvetví a hospodárskej špecializácie môžu byť časovanou bombou
- Podstatná koncentrácia odvetví inf. a komunikácia, fin. a poisťovacie činnosti, a odb., vedecké a techn. činnosti v Bratislave

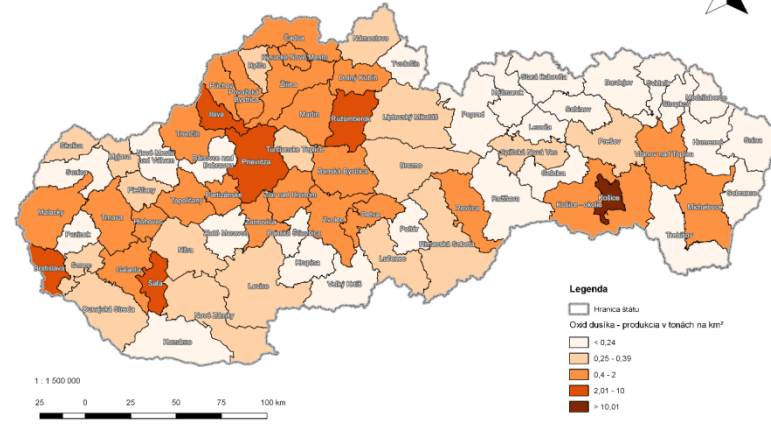
Počet zamestnancov v priemysle podľa KfMR

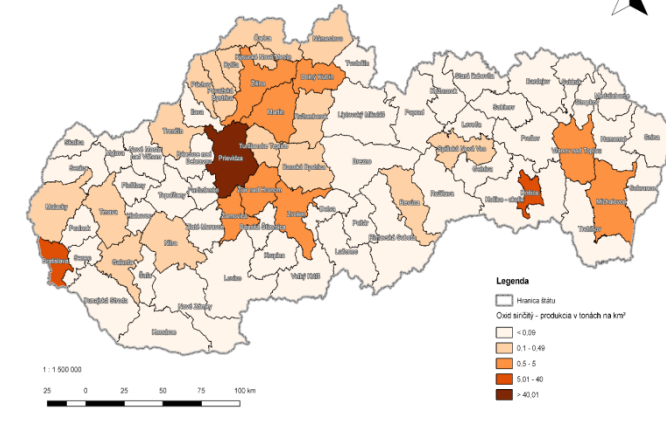
Životné prostredie

- Hodnoty čistoty vzdušia sa podarilo zlepšiť len mierne
- Emisie oxidu dusíka, oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a tuhé emisie sú regionálne symptomatické a viažu sa na konkrétnych znečisťovateľov
- Pretrvávajú problémy s emisiami z dopravy a lokálneho vykurovania na báze tuhých palív

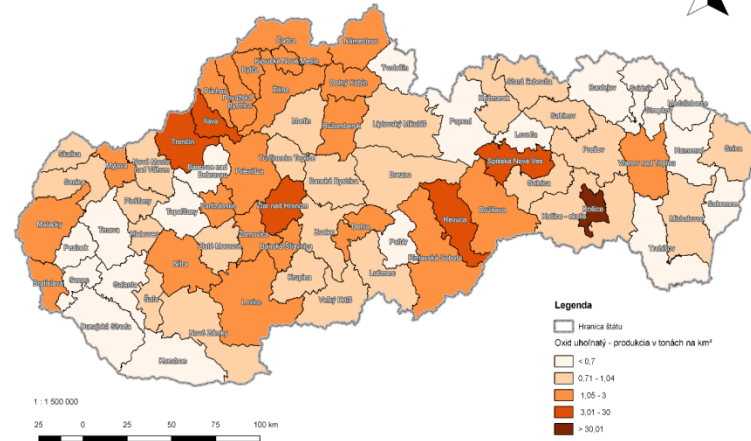
Emisie základných znečisťujúcich látok podľa okresov, Oxid dusíka - produkcia v tonách na km²

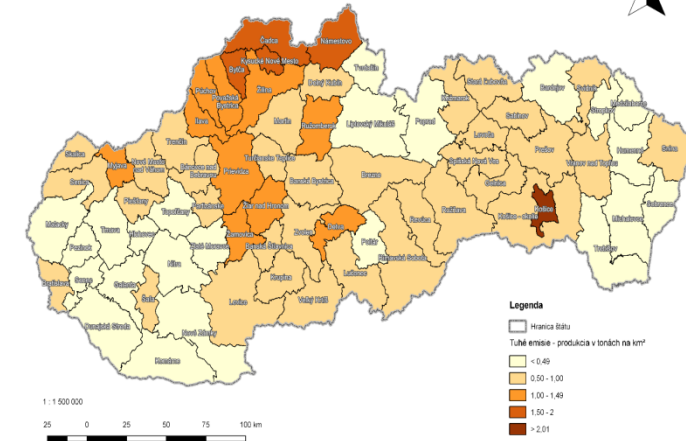
Emisie základných znečisťujúcich látok podľa okresov, Oxid siričitý - produkcia v tonách na km²

Emisie základných znečisťujúcich látok podľa okresov, Oxid uhoľnatý - produkcia v tonách na km²

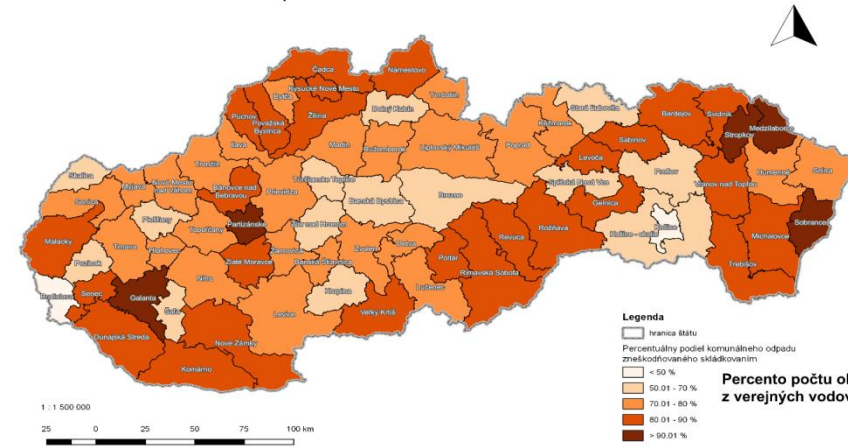
Emisie základných znečisťujúcich látok podľa okresov, Tuhé emisie - produkcia v tonách na km²

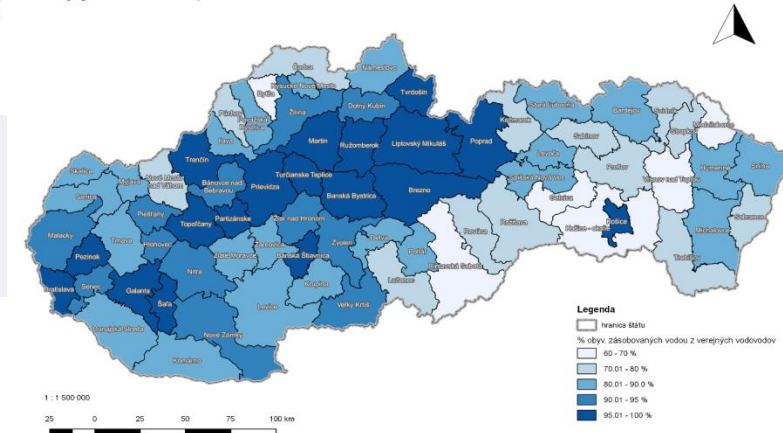
Environmentálna infraštruktúra

- Stúpajúci trend produkcie komunálneho odpadu
- SR sa stále radí medzi krajiny EÚ s najvyššou mierou skládkovania komunálneho odpadu
- Situácia v oblasti odvodu a čistenia odpadových vôd je v SR nepriaznivá (v roku 2016 bol podiel obyvateľov s prístupom k verejnej kanalizácii len 66 %)
- Súčasný stav zásobovania obyvateľov SR pitnou vodou z verejných vodovodov nie je dostačujúci a v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ za väčšinou z nich zaostávame. (v roku 2016 malo pripojenie k vodovodom 89 % obyvateľstva)

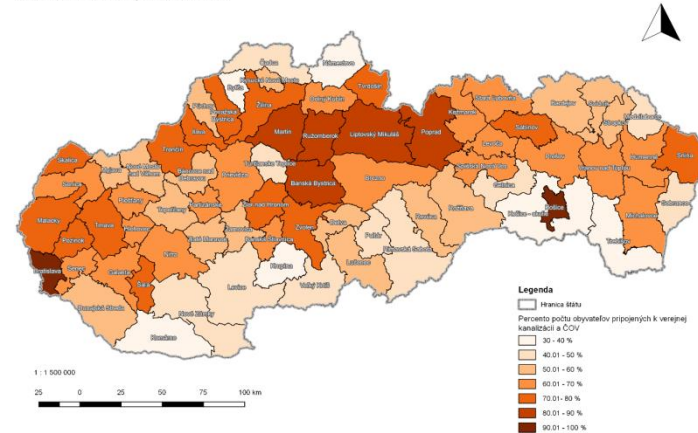
Percentuálny podiel komunálneho odpadu zneškodňovaného skládkovaním podľa okresov

Percento počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov podľa okresov

Percento počtu obyvateľov pripojených k verejnej kanalizácii a ČOV podľa okresov

Ďalšie kroky

(Ako budú využité analýzy regiónov?)

Vstup do diskusie o zameraní podpory na základe územných špecifík

pracovné stretnutia s partnermi (v zmysle kompetencií) :

- ➔ prioritizácia podpory v rámci 5 politických cieľov EÚ 2021-2027
- ➔ úprava charakteristiky a návrhu zamerania podpory v regiónoch
(*system KFMR bude upravený – funkčné regióny budú identifikované v rámci VÚC*)

Ďakujem za pozornosť

Jarmila Bruteničová
odbor politiky súdržnosti
sekcia Centrálny koordinačný orgán
jarmila.brutenicova@vicepremier.gov.sk

